

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE IN JAVNO UPRAVO

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: 01 369 52 00

F: 01 369 57 83

E: gp.mpju@gov.si

www.mpju.gov.si

Številka: 007-1557/2012	
Ljubljana, dne 26. 2. 2013	
EVA: 2012-2030-0056	
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si	
ZADEVA: Predlog Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije	
1. Predlog sklepov vlade:	
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela sklep: »Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.« Sklep prejmejo: - Državni zbor Republike Slovenije - Ministrstvo za pravosodje in javno upravo - Služba Vlade RS za zakonodajo	
2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:	
- mag. Matija Vidmar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja	
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:	
- v funkciji ministra za pravosodje in javno upravo Zvone Černač, minister - Mojca Kucler Dolinar, državna sekretarka - mag. Matija Vidmar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja	
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

/

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

/

5. Kratek povzetek gradiva

Veljavni Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (ZSKZDCEU) je bil sprejet in uveljavljen v letu 2007 in se je začel uporabljati v začetku leta 2008.

Od sprejetja veljavnega zakona so bili na ravni Evropske unije dodatno sprejeti pravni akti, ki vsebinsko posegajo na področje sodelovanja v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije. Na novo sprejeti pravni akti Evropske unije sistemsko posegajo v veljavni zakon, saj načelo vzajemnega priznavanja razširjajo tudi na priznavanje in izvrševanje sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, pogojnih odločb z varstvenim nadzorstvom, odločb o pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom, ukrepov za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti in uspešno izvedbo kazenskega postopka. Poleg tega je bil sprejet še pravni akt, namenjen krepitvi procesnih pravic oseb v kazenskem postopku, in sicer Okvirni sklep Sveta z dne 26. 2. 2009 o spremembi okvirnih sklepov Sveta 2002/584/PNZ, 2005/214/PNZ, 2006/783/PNZ, 2008/909/PNZ in 2008/947/PNZ zaradi krepitve procesnih pravic oseb ter spodbujanja uporabe načela vzajemnega priznavanja odločb, izdanih na sojenju v odsotnosti zadevne osebe. Glede na vsebinske novosti, ki jih določajo pravni akti Evropske unije, posamezni deli veljavnega zakona ne ustrezajo več spremenjenim standardom oziroma na novo sprejetim standardom Evropske unije, saj bi se obseg novele bližal noveliranju tretjine (ali celo več) obsega veljavnega zakona. Zaradi potrebe po umestitvi novih, obsežnih poglavij v veljavni zakon bi besedilo zakona postalo nepregledno in težavno za uporabo, zato je predlagan nov zakon, ki bo povzel in na podlagi izkušenj iz prakse nadgradil implementacijo pravnih aktov Evropske unije, ki jih ureja že veljavni zakon in izhajajo iz uvodne obrazložitve k temu predlogu zakona, poleg tega pa bodo s tem predlogom zakona v notranji pravni red preneseni tudi po letu 2008 sprejeti pravni akti Evropske unije, ki so prav tako navedeni v uvodni obrazložitvi.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	<u>NE</u>
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	<u>DA</u>
c)	administrativne posledice	<u>NE</u>
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	<u>NE</u>
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	<u>NE</u>
e)	na socialno področje	<u>NE</u>
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,	<u>NE</u>

	<ul style="list-style-type: none"> - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR		
/		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				
/OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
/				

8. Predstavitev sodelovanja javnosti	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA
/Če NE, navesti razlog za ne objavo:/ / Če DA: Datum objave: 30. 11. 2012	
<p>Predlog zakona je bil posredovan tudi v strokovno usklajevanje naslednjim organom: Vrhovno sodišče RS, Vrhovno državno tožilstvo RS, Odvetniška zbornica Slovenije, Pravna fakulteta v Ljubljani, Pravna fakulteta v Mariboru, Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici, Informacijski pooblaščenec RS.</p> <p>Vrhovno državno tožilstvo RS, Vrhovno sodišče RS, Višje sodišče v Celju in Okrožno sodišče v Ljubljani so z dopisi sporočili, da k predlogu zakona nimajo pripomb; Informacijski pooblaščenec RS je posredoval pripombe, do katerih se opredelujemo v nadaljevanju; ostali zgoraj navedeni organi pa se v okviru strokovnega usklajevanja niso odzvali.</p> <p>- <u>Pripombe Informacijskega pooblaščenca RS (dopis, št. 007-74/2012/2 z dne 18.12.2012):</u></p> <p>MPJU je upoštevalo pripombe in predloge k 37. členu, 52. členu, 76. členu, 101. členu, 109. členu, 122. členu in 225. členu predloga zakona. Zaradi upoštevanja pripombe k 37. členu je bil izbrisan tretji odstavek 37. člena, saj je navedena vsebina urejena v 6. členu predloga zakona, ki je sedaj glede na pripombo Informacijskega pooblaščenca RS ustrezno spremenjen.</p> <p>V zvezi s pripombo glede obrazca 13 MPJU navaja, da dokler se z zakonodajo, ki ureja kazensko evidenco (ZIKS-1 ali drug zakon) ne uredi obveznosti odvzemanja prstnih odtisov in njihovega beleženja v kazenski evidenci, se ti podatki ne bodo obdelovali, ker za to ni zakonske podlage. Slovenija pa je to obveznost dolžna prenesti v zakon, ker gre obveznost na podlagi prava Evropske unije. Če bodo druge države članice posredovale podatke o prstnih odtisih, ti v kazensko evidenco ne bodo zabeleženi, dokler za to ne bo zakonske podlage. Glede na navedeno se bodo morali hraniti podatki o prstnih odtisih, ki so jih posredovale druge države članice, ločeno od same kazenske evidence (blokiran dostop) in bodo v njo lahko vpisani šele potem, ko bo določena jasna zakonska podlaga za njihovo obdelavo.</p>	
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja	
/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:	
<ul style="list-style-type: none"> - Službi Vlade RS za zakonodajo - Ministrstvu za notranje zadeve - Ministrstvu za zunanje zadeve - Ministrstvu za finance 	
/Datum pošiljanja: 30. 11. 2012	
<p>Pripombe sta posredovala Služba Vlade RS za zakonodajo in Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za finance pa je sporočilo, da nima pripomb.</p> <p>- <u>Pripombe Službe Vlade RS za zakonodajo (dopis, št. 710-13/2012 z dne 14.12.2012):</u></p> <p>MPJU je upoštevalo pripombo Službe Vlade RS za zakonodajo glede potrebe po obrazložitvi vseh členov predloga zakona, skladno s 115. členom Poslovnika Državnega zbora RS.</p>	

MPJU ni upoštevalo pripombe glede načina in oblike prenosa okvirnih sklepov v notranjo zakonodajo. Okvirni sklep je pravni akt Evropske unije, opredeljen v 34. členu Amsterdamske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji, Pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte. Gre za pravne akte, ki jih je sprejemal Svet samo na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, zaradi približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic. Okvirni sklepi so sicer podobno kot direktive zavezujoči glede cilja, ki ga je treba doseči, nacionalnim organom pa prepuščajo izbiro oblike in metod, ki so potrebni za doseg cilja. Okvirni sklepi za razliko od uredb nimajo neposrednega učinka, kar pomeni, da jih je za izvajanje potrebno prenesti v notranjo zakonodajo. Glede na navedeno je bilo potrebno vsebino okvirnih sklepov prenesti v notranjo zakonodajo. Ustava v 15. členu določa, da je z zakonom mogoče predpisati način uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kadar tako določa ustava, ali če je to nujno zaradi same narave posamezne pravice ali svoboščine. Glede na vsebino, ki jo okvirni sklepi urejajo, in mnogokrat posega v temeljne človekove pravice, je potrebno to področje urejati z zakonom.

To je bilo prvič storjeno že leta 2004 z zakonom, ki je v notranjo zakonodajo prenesel Okvirni sklep o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje (Ur.l. RS, št. 34/2004), nato leta 2007 z Zakonom o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 102/2007), zdaj pa je potrebno zaradi prenosa v notranjo zakonodajo devetih novih okvirnih sklepov s področja pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah sprejeti nov zakon.

V zvezi z navedbo, da skoraj celotni predlog ZSKZDČEU-1 predstavlja prenos besedil okvirnih sklepov, navedenih v 2. členu, je potrebno poudariti, da okvirni sklepi zaradi svoje narave niso neposredno uporabljivi in zato ni mogoče v notranjo zakonodajo prenesti le njihovih posameznih delov, kot so npr. določitev pristojnih organov, jezika uporabe itd. Kot primer lahko navedemo določbe Okvirnega sklepa Sveta z dne 26. 2. 2009 o spremembi okvirnih sklepov Sveta 2002/584/PNZ, 2005/214/PNZ, 2006/783/PNZ, 2008/909/PNZ in 2008/947/PNZ zaradi krepitve procesnih pravic oseb ter spodbujanja uporabe načela vzajemnega priznavanja odločb, izdanih na sojenju v odsotnosti zadevne osebe. Gre za okvirni sklep, na podlagi katerega morajo države članice EU določiti, kdaj se šteje, da oseba ni bila sojena v odsotnosti za potrebe določenih postopkov, ne gre pa tudi za opredelitev sojenja v nenavzočnosti za potrebe izvedbe kazenskega postopka po notranjem pravu. Ta okvirni sklep nesporno vpliva na prenos v notranjo zakonodajo petih drugih okvirnih sklepov ter na spoštovanje procesnih garancij ter človekovih pravic v kazenskem postopku. Glede na navedeno ocenjujemo, da je pripomba neutemeljena.

- Pripombe Ministrstva za notranje zadeve (dopis, št. 007-458/2012/2 z dne 13.12.2012):

MPJU je upoštevalo pripombo glede drugega odstavka 188. člena, ki ureja izjeme od preverjanja dvojne kaznivosti. Glede na to, da je predlagana določba urejala pristojnost Sveta EU, je prenos te določbe v notranjo zakonodajo nepotreben. Če bo prišlo do spremembe seznama dejanj, pri katerih preverjanje dvojne kaznivosti ni potrebno, bo to v vsakem primeru potrebno prenesti v notranjo zakonodajo s spremembo obstoječega seznama kaznivih dejanj, pri katerih se dvojna kaznivost ne preverja.

MPJU ni upoštevalo pripombe k 18., 19. in 24. členu predloga zakona. Predlagane spremembe se nanašajo na postopke v zvezi z odvzemom prostosti osebi na podlagi razpisanega evropskega naloga za prijetje in predajo oziroma ukrepa v SIS in sicer da se določbe spremenijo v smeri, da je potrebno osebo takoj oziroma najkasneje v roku 6 ur pripeljati k preiskovalnemu sodniku.

Zaradi zagotovitve pravice do uporabe lastnega jezika, ki jo je potrebno zagotoviti tudi v postopkih predaje na podlagi evropskega naloga za prijetje in predajo glede na veljavno ureditev ter zlasti glede na določbe 2. člena Direktive 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20.10.2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, predloga ni mogoče sprejeti.

Enako kot v kazenskih postopkih je potrebno tudi v postopkih predaje zagotoviti vsa procesna jamstva, določena z mednarodnimi instrumenti, Ustavo Republike Slovenije ter Zakonom o kazenskem postopku, med katerimi sta tudi *habeas corpus* in pa pravica do uporabe lastnega jezika. Kljub temu, da bi bilo glede na obstoječo ureditev mogoče takoj po odvzemu prostosti obdolžencu zagotoviti pravico do sodnega varstva (*habeas corpus*) ter ga privedi k preiskovalnemu sodniku (zaslišanje oseb, ki jim je vzeta prostost, sodi med nujna procesna dejanja, ki jih v okviru dežurstva opravljajo pravosodni organi (preiskovalni sodniki in tožilci), pa istočasno ni mogoče v vseh okoliščinah v predlaganem roku (6 ur) zagotoviti pravice do uporabe lastnega jezika. Ne glede na to, da 203. člen Zakona o kazenskem postopku določa rok 48 ur za izvedbo zaslišanja in posledično možnost sodnega pridržanja, pa je v prvem odstavku izrecno navedeno, da mora preiskovalni sodnik tistega, ki mu je odvzeta prostost in je bil pripeljan, takoj poučiti o pravicah iz 4. člena ZKP – torej pred odreditvijo sodnega pridržanja. Glede na to, da mora biti oseba v materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, poučena o vseh pravicah iz 4. člena, je skladno s tretjim odstavkom 8. člena ZKP nujni predpogoj za izvedbo naroka prisotnost sodnega tolmača. Ker sodni tolmači nimajo vzpostavljene dežurne službe, je ob nekaterih urah (zlasti ponoči) nemogoče zagotoviti navzočnost sodnega tolmača ter izvedbo naroka in odreditev sodnega pridržanja. Glede na navedeno je ključnega pomena, da se v predlogu zakona ohrani rok za privedbo, ki je sicer določen tudi v 157. členu ZKP - 48 ur. Navedena določba na eni strani dopušča dovolj manevrskega prostora za prilagoditev postopka okoliščinam konkretnega primera, po drugi strani pa omogoča zagotavljanje temeljnih procesnih pravic osebi, o katere predaji se odloča, in je tudi sicer skladna z mednarodnimi instrumenti, ki urejajo pravico do *habeas corpus*. Predlagana ureditev (torej omejitev roka privedbe na 6 ur) bi bila s tehničnega vidika ter ob upoštevanju vseh procesnih pravic osebe, o katere predaji se odloča, izvedljiva le, če bi policija istočasno zagotovila tudi prisotnost sodnega tolmača.

V zvezi z navedbami MNZ, da veljavno ureditev kritizira tudi Varuh človekovih pravic v svojem poročilu, je potrebno poudariti, da v poročilu Varuh ne problematizira veljavne zakonske ureditve v smislu predolgega roka za privedbo k preiskovalnemu sodniku, temveč opozarja na nujnost hitrega ravnanja vseh udeležencev v postopkih predaj na podlagi ENPP. Ob tem pa je kljub temu potrebno poudariti, da hitrost postopka ne more biti razlog za omejevanje temeljnih procesnih jamstev, ki jih je Slovenija dolžna zagotavljati osebam, ki jim je vzeta prostost.

Glede na centralizacijo postopkov odločanja o evropskih nalogih za prijetje in predajo na Okrožnem sodišču v Ljubljani je po oceni MPJU rok 48 ur za privedbo osebe, za katero je razpisan ENPP, še toliko bolj upravičen, saj zagotavlja, da bodo prijete osebe ne glede na okoliščine ali trenutne razmere v roku pripeljane pred preiskovalnega sodnika, kjer bodo lahko zaslišane ter poučene o svojih pravicah z vsemi zgoraj naštetimi procesnimi jamstvi. Istočasno pa bo centralizacija odločanja po oceni MPJU pripomogla tudi k poenotenju prakse v teh postopkih.

V zvezi s predlogom MNZ, da se v 18. in 24. členu ZSKZDČEU-1 izrecno navedeta obrazca SIS kot podlaga za odločanje o odvzemu prostosti in predaji osebe, MPJU ocenjuje, da za zakonsko podlago zadostuje splošna opredelitev v predlaganem 24. členu zakona. Navajanje posameznih obrazcev SIS je glede na morebitne bodoče spremembe oziroma nadgradnje sistema nepotrebno, saj lahko že zaradi samih sprememb oznak obrazcev vodi

do potrebe po spremembi zakona.		
/Gradivo je usklajeno: - pretežno	Gradivo je v celoti usklajeno z Ministrstvom za zunanje zadeve, Ministrstvom za finance in Informacijskim pooblaščencom RS.	
	Gradivo je v pretežni meri usklajeno s Službo Vlade RS za zakonodajo in z Ministrstvom za notranje zadeve.	
	Bistvena odprta vprašanja in razlogi za delno neusklajenost izhajajo iz zgornjega stališča do pripomb.	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		<u>DA</u>
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		<u>DA</u>
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		<u>DA</u>
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
 <p><i>v funkciji ministra za pravosodje in javno upravo</i> Zvone Černač <i>minister</i></p>		